

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 18. Fylke: Østfold
 Tilleggsspørsmålnr. Herad: A s k i m.
 Emne: J u l e t r e og julehalm Bygdelag:
 Oppskr. av: Jens Grønset. Gard:
 (adresse): A s k i m G.nr. Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Delvis

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Hans Kjelaas, 89 år. Hilda Øiestad, 50 år. A.C.Løken, 77 år.
 bonde bonde

SVAR

1. Ja.
2. Hans Kjelaas - født 1861 - husker at en nabo kom til hans hjem med et juletre da Hans var 7 eller 8 år gammel. Det var første gangen han så et juletre. Hans Gundersen Katralen - født 1863 - sier at i hans barndom var det ikke vanlig med juletre, men da hans barn var små, for ca. 60 år siden, var det vanlig med juletre over alt i Askim.
3. En hadde juletre i hjemmet før det ble vanlig på fester. Løken, 77 år, var 12 år da han var på den første juletre fest på et lokale. Det var stortingsmann N.J.Sørensen som fikk i stand denne på Samfundsbygningen i Askim.
4. N e i.
5. N e i.
6. Det skulle helst rekke i taket.
7. Før pyntet de med kurver med rossiner, nøtter og kjeks. kakeminner, epler og appelsiner ble hengt på treet. Inntil for en 60 år siden var lysene mest hgemmelaget.
8. Både voksne og barn var med og pyntet treet.
9. Det stod på gulvet.
10. Det tentes juleaften, og ble så satt til side til det skulle høstes.
11. Det var og er vanlig å gå omkring treet og sunge

de gamle julesanger og salmer.

12. Det ble stående inne til det skulle høstes. Det kunne enkelte ganger før nyttår, men som regel lenger, men aldri etter 20. dagen.

13. Før høstet barna juletreet hos hverandre etter tur. La gjerne de gode sakene, nøttene, eplene o.s.v. i en haug og delte dem. Det kaltes og det var å høste juletreet. Nå henger nesten ingen noe spiselig på juletreet, men en sier likevel "å høste juletreet" når en tar av juletrepynten.

14. En nytt'er alltid gran.

15. Bortfaller.

16. Det var og er vanlig å ta et par små graner og binde et kornnek på hver og sette dem opp på låvebroen til fuglene juleaften. Enkelte bruker å sette nekene på så høye stenger at korneket kommer over låvetaket.

Julehalm:

1 Ingen husker at en hadde halm på gulvet julaften. Men at det ble skiftet ny halm i sengene var vanlig.

2. Bortfaller.

3. "

4. "

4173

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING